

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

**RIJEČ TIJELOM POSTADE I
NASTANI SE MEĐU NAMA**

BOŽIĆ

mihael

37 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2020.), Broj 37 (467),
BOŽIĆ
25. prosinca 2020.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
 policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
 pomoćnik policijskoga kapelana
 tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovniči: Đuro Seder, *Rođenje Isusovo*

PROSINAC

Pet. 25. **ROĐENJE GOSPODINOVO
BOŽIĆ**

Sub. 26. **Stjepan Prvomučenik**

Ned. 27. **SV. OBITELJ Ivan, apostol i
evanđelist; Janko**

Pon. 28. **Nevina dječica; Mladen**

Uto. 29. **Toma Becket; David; Davor**

Sri. 30. **Sabin; Liberije; Trpimir**

Čet. 31. **Silvestar papa; Silvije,
Zahvala**

SLUŽBA RIJEČI BOŽIĆ

**ČITANJA POLNOĆKA
*Rodio vam se spasitelj***

4

**ČITANJA DANJA MISA
*Riječ tijelom postade i nastani se
među nama***

6

**HOMILIJA
*Bog***

8

SLUŽBA RIJEČI SVETA OBITELJ

**ČITANJA
*Dijete je raslo, puno mudrosti***

10

**HOMILIJA
*Bog***

12

KATEHEZA

Godina svetog Josipa

14

Mali vjeronaučni leksikon

17

UZ SPOMENDAN

***Stjepan Prvomučenik
Ivan evanđelist***

18

19

NAŠI POKOJNI

20

Ljubo Ivaničić, *Rodenje Isusovo*

Mi smo očekivali nadčovjeka
a ti si nam poslao malo dijete.

Mi smo očekivali vladara,
a ti si nam poslao brata.

Mi smo bili u nemiru i strahu
a ovdje sada radost.

Bili smo u raljama vlasti
a ovdje svjetlo.

Sa svim ljudima
koji noću traže pravdu
žele sigurni mir,
mi ovdje pozdravljamo
DIJETE!

Sretan i blagoslovjen Božić

Prvo čitanje: Iz 9,1-6

Sin nam je darovan.

Čitanje Knjige proroka Izajije

Narod koji je u tmini hodio svjetlost vidje veliku; onima što mrkli kraj smrti obitavahu svjetlost jarka osvanu.
 Ti si radost umnožio, uvećao veselje, i oni se pred tobom raduju kao što se žetvi raduju žeteoci, kao što kliču koji dijele pljen. Jer teški jaram njegov, batinu pleća njegovih, šibu njegova goniča slomio si ko u dan midjanski. Jer dijete nam se rodilo, sin nam je darovan; na plećima njegovim vlast je i nazvan je imenom:
 »Savjetnik čudesni, Bog silni, Otac vječni, Knez mira« -da poraste vlast i mir bez kraja na prijestolju Davidovu i u kraljevstvu njegovu te se učvrsti i utvrди u pravu i pravednosti od sada pa dovjeka. Privržena ljubav Gospodina nad vojskama to će učiniti!

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 96, I-2a. 2b-3. 11-12. 13 (0.: Lk2, 11)

Danas nam se rodio Spasitelj - Krist, Gospodin.

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu!
 Pjevaj Gospodinu, sva zemljo!
 Pjevajte Gospodinu,
 hvalite ime njegovo!

*****

Navješćujte iz dana u dan spasenje njegovo, kazujte poganimu njegovu slavu, svim narodima čudesa njegova!

*****

Raduj se, nebo, i klici, zemljo!
 Neka huči more i što je u njemu!
 Nek se raduje polje i sve što je na njemu, neka klikče šumsko drveće!

*****

Neka klikče pred Gospodinom jer dolazi, jer dolazi suditi zemlji. Sudit će svijetu po pravdi i narodima po istini svojoj !

*****

Drugo čitanje: Tit 2,11-14

Pojavila se milost Božja svim ljudima.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Titu

Predragi:

Pojavila se milost Božja, spasiteljica svih ljudi; odgojila nas da se odrekнемo bezbožnosti i svjetovnih požuda te razumno, pravedno i pobožno živimo u sadašnjem svijetu, iščekujući blaženu nadu i pojavak slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista. On sebe dade za nas da nas otkupi od svakoga bezakonja i očisti sebi narod izabrani koji revnuje oko dobrih djela.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Lk 2,1-14

Rodio vam se spasitelj.

Čitanje svetog Evangelija po Luki

Uone dane izađe naredba cara Augusta da se provede popis svega svijeta. Bijaše to prvi popis izvršen za Kvirinijeva upravljanja Sirijom. Svi su išli na popis, svaki u svoj grad. Tako i Josip, budući daje bio iz doma i lože Davidove, uziđe iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju - u grad Davidov, koji se zove Betlehem - da se podvrgne popisu zajedno sa svojom zaručnicom Marijom koja bijaše trudna. I dok su bili ondje, navršilo joj se vrijeme da rodi. I porodi sina svoga, prvorodenca, povi ga i položi u jasle jer za njih nije bilo mjesta u svratistu.

A u tom kraju bijahu pastiri: pod vedrim su nebom čuvali noćnu stražu kod svojih stada. Anđeo im Gospodnji pristupi i slava ih Gospodnja obasja! Silno se prestrašiše. No anđeo im reče: »Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist, Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama.« I odjednom se anđelu pridruži silna nebeska vojska hvaleći Boga i govoreći: »Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!« .

Riječ Gospodnja

Prvo čitanje: Iz 52, 7-10

Neka svi krajevi zemlje vide spasenje Boga našega.

Čitanje Knjige proroka Izajije

Kako su ljudi po gorama
noge glasonoše radosti koji
oglašava mir,
oglašuje sreću, navješće spasenje
govoreći Sionu: »Bog tvoj kraljuje!«
Čuj, glas ti podižu stražari,
zajedno se raduju
jer na svoje oči gledaju
gdje se na Sion vraća Gospodin.
Kličite, zajedno se radujte,
razvaline jeruzalemske,
jer Gospodin je utješio narod svoj,
otkupio Jeruzalem.
Ogolio je Gospodin svetu svoju mišicu
pred očima svih naroda,
da svi krajevi zemlje vide
spasenje Boga našega.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 98, 1-6

*Svi krajevi svijeta vidješe
spasenje Boga našega.*

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu,
jer učini djela čudesna.
Pobjedu mu pribavi desnica njegova
i sveta mišica njegova.

*****

Gospodin obznani spasenje svoje,
pred poganim pravednost objavi.
Spomenu se dobrote i vjernosti
prema domu Izraelovu.

*****

Svi krajevi svijeta vidješe
spasenje Boga našega.
Sva zemljo, poklikni Gospodinu,
raduj se, klič i pjevaj!

*****

Zapjevajte Gospodinu uz citru,
uz citru i zvuke glazbala;
uz trublje i zvuke rogova:
kličite Gospodinu kralju!

*****

Drugo čitanje: Heb 1, 1-6

Bog nam progovori u Sinu.

Početak Poslanice Hebrejima

Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima po prorocima; konačno, u ove dane, progovori nama u Sinu. Njega postavi baštinikom svega; Njega po kome sazda svjetove. On, koji je odsjaj slave i otisak bića njegova te sve nosi snagom riječi svoje, pošto očisti grijeha, sjede zdesna Veličanstvu u visinama; postade toliko moćniji od anđela koliko je uzvišenije nego oni baštinio ime.

Ta kome od anđelâ ikad reče: Ti si sin moj, danas te rodih; ili pak: Ja ću njemu biti otac, a on će meni biti sin. A opet, kad uvodi Prvorodenca u svijet, govori: Nek pred njim nice padnu svi anđeli Božji.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Iv 1, 1-18

Riječ tijelom postade i nastani se među nama.

Početak svetog Evangelija po Ivanu

U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše u Boga, i Riječ bijaše Bog. Ona bijaše u početku u Boga. Sve postade po njoj i bez nje ne postade ništa. Svemu što postade u njoj bijaše život i život bijaše ljudima svjetlo; i svjetlo u tami svijetli i tama ga ne obuze.

Bî čovjek poslan od Boga, ime mu Ivan. On dođe kao svjedok da posvjedoči za svjetlo da svi vjeruju po njemu. Ne bijaše on svjetlo, nego – da posvjedoči za svjetlo.

Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka dođe na svijet; bijaše na svjetu i svijet po njemu posta i svijet ga ne upozna. K svojima dođe i njegovi ga ne primiše. A onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja: onima koji vjeruju u njegovo ime, koji su rođeni ne od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego – od Boga. I Riječ tijelom postade i nastani se među nama i vidjesmo slavu njegovu – slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca – pun milosti i istine.

Ivan svjedoči za njega. Više: »To je onaj o kojem rekoh: koji za mnom dolazi, preda mnom je jer bijaše prije mene!«

Doista, od punine njegove svi mi primismo, i to milost na milost. Uistinu, Zakon bijaše dan po Mojsiju, a milost i istina nasta po Isusu Kristu. Boga nitko nikada ne vidje. Jedinorođenac – Bog – koji je u krilu Očeva, on ga obznani.

Riječ Gospodnja

Poruka jaslica

Simbol Božića su jaslice s nezaobilaznim likovima: Isusom, Marijom, Josipom, pastirima, zatim životinjama, volom, magarcem, ovcama. Sveti Ignacije predlaže, da stanemo u kut i sudjelujemo u unutrašnjim događajima, promatrano pojedine likove i slušamo što poručuju. U nekim krajevima običaj je da malog Isusa ne izlažu sve do Božićne polnoćke, već sve do tada postavljen je ispod ogrtača Majke Marije. Sakrijmo se i mi i promotrimo što se u betlehemskoj štalici događa.

Marija – utjelovljenje ljubavi

U Isusovom javnom životu, Marija je ostala u pozadini, ali njena brižna prisutnost, može se osjetiti sa svake stranice evanđelja. Svaki puta kada je Isusu bila potrebna, ona se pojavila, naročito u trenutku njegove muke i smrti. Za pravu ljubav je karakteristično da se ne gura, ne viče, već tiho stoji u pozadini. Kadkad možda pomislimo kao da nema više istinske ljubavi na svijetu, ali nije tako: sigurno smo mnogo puta iskusili da kada nam je ljubav bila najpotrebnija, odjednom se u tišini pojavila u liku jedne ispružene

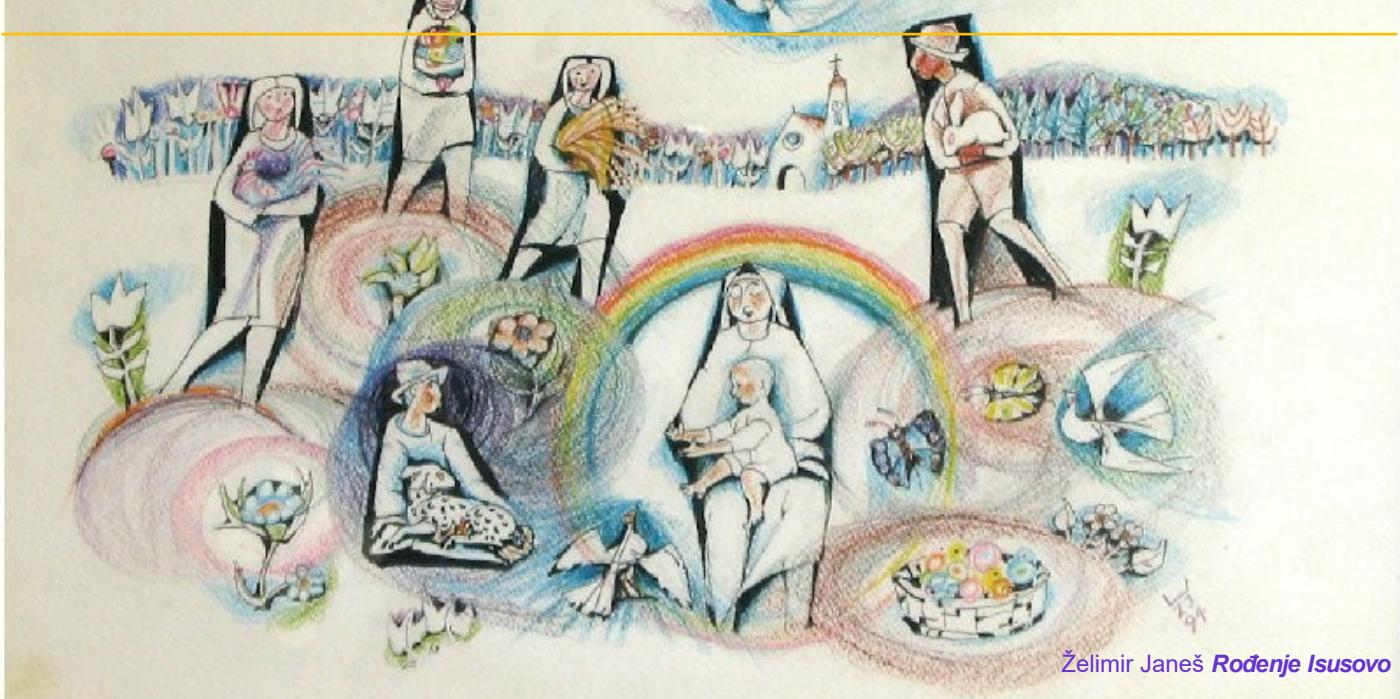
ruke, u obliku jedne ohrabrujuće riječi. Prva poruka Božića je da ljubav postoji, a svjedok za to je Marija.

Josip – simbol vjere

Josip je malo govorio, zapravo nikada ništa nije rekao. Josip je čovjek djela. Kad se radilo o Djetetu i o njegovoj Majci, Josip nije žalio truda, odmah je ustao, ako je trebalo i usred noći, i djelovao je. Riječ Božju je osluškivao i u snu i išao je tamo gdje ga je taj poziv poticao. Josip je uzor poslušne vjere. Danas često čujemo da vjere jedva ima na svijetu, ali nije tako: postoje ljudi duboke vjere, samo što vjera nije bučna, već tiho djeluje. Josip je svjedok toga da vjere i danas ima, samo trebamo imati oko vidjeti je.

Vol je simbol mira

Vol je strpljiv, dobronamjeran i miran. Prema legendi, vol je svojim dahom grijaо malog Isusa. Tako smo nekako i s mirom u svijetu, nekada nam se čini da nigdje nema mira na svijetu, svugdje su ratovi, neprijateljstva i neslaganja. I u Crkvi, kao da ima više razdora nego sloge, ali nije tako: mir postoji, samo ljudi mira nisu bučni, nisu agresivni, ne gaze nikoga i ne viču, već tiho zagrijavaju svoju okolinu.

Magarac je simbol radosti

Za magarca obično kažemo da je glup i tvrdoglav, ali ima i jednu lijepu karakteristiku: zadovoljava se s malo i zna se radovati sitnim pažnjama. Nekada imamo dojam kao da na svijetu više nema prave, tihe radosti, već samo bučne zabave, ali nije tako: prava radost ne pravi buku, već se zadovoljava sa sitnim pažnjama i uslugama. Iz iskustva znamo koliko nam zagrije srce neka topla riječ, jedan tihi prijateljski stisak ruke, jedan nesebični smiješak. Magarac se sigurno dobro osjećao u betlehemskoj štalici jer je pored njega bio netko kome je mogao prirediti radost i koji je znao cijeniti njegovu blizinu: mali Isus. Izvor i naše radosti je prisutnost Isusa u našem životu.

Pastiri su simbol budnosti

Pastiri imaju odgovoran zadatak: čuvati stado i paziti da vuk ne otme ni jednu od ovaca. Zato se ne bave nepotrebnim stvarima, već pažnju usmjeruju na svoj zadatak. Nekada se možda čini da je život postao tolika jurnjava da više ni na što ne možemo smirenno pripaziti, ali ipak postoje uravnoteženi ljudi koji ne gube svoju volju za životom i dobro raspoloženje zbog manjih ili većih životnih nezgoda.

Ovce su simbol povjerenja

Ovca slijedi pastira, pouzdaje se u njega, poznaje njegov glas. Nekada se možda čini, da živimo u takvom svijetu gdje više nema povjerenja, gdje svatko u svakome vidi mogućeg neprijatelja, ali nije tako. Bez povjerenja ne može se živjeti. I mi se pouzdajemo u prodavače da nam neće prodati otrovanu robu, pouzdajemo se u pilote da neće upravljati avionom u pripitom stanju. Koliko je naše povjerenje u druge, to otkrivamo najčešće onda, kada netko izgra naše povjerenje.

Isus je središte cijele betlehemske scene.

Bez njega, svi ovi likovi ne bi značili ništa. Po njemu je Bog objavio da ljubi čovjeka i to je osnova sve naše nade. Jedna od dimenzija otajstva Utjelovljenja je Božja bezuvjetna ljubav. Ima ova tajna i jednu drugu dimenziju: tajnu grijeha. Utjelovljenje se dogodilo zbog toga da se čovjek ne bi izgubio koji je s istočnim grijehom proigrao Božju ljubav a ujedno i onu mogućnost da se oslanjajući na svoje snage vrati njemu. Otkupljenje je moglo doći samo izvana. Ovoj Božjoj intervenciji divimo se na svetu Badnju noć.

Mihály Szentmártony

Prvo čitanje: Sir 3, 2-6.12-14

Tko se boji Gospodina, časti roditelje.

Čitanje Knjige Sirahove

Gospodin slavi oca u djeci njegovoj i učvršćuje pravo majke nad sinovima njezinim.

Tko poštije oca, okajava grijeha svoje, i tko časti majku svoju, sabire blago.

Tko štuje oca, radovat će se sa svoje djece i bit će uslišen u dan molitve svoje.

Tko časti oca svojeg, dugo živi; tko čini radost majci svojoj, sluša Gospodina.

Sine moj, pomozi oca svoga u starosti i ne žalosti ga za života njegova.

Ako mu i razum klone, budi blag s njime i ne grdi ga ti, koji si u punoj snazi.

Jer ne zaboravlja se milost prema ocu, već se uračunava u oprost grijeha.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 128, 1-5

Blago svima koji se boje Gospodina, koji njegovim hode stazama!

Blago svakome koji se boji Gospodina, koji njegovim hodi stazama!

Plod ruku svojih ti ćeš uživati, blago tebi, dobro će ti biti.

*****

Žena će ti biti kao plodna loza u odajama tvoje kuće; sinovi tvoji ko mladice masline oko stola tvojega.

*****

Eto, tako će biti blagoslovлен čovjek koji se boji Gospodina!

Blagoslovio te Gospodin sa Siona, uživao sreću Jeruzalema sve dane života svojega!

*****

Drugo čitanje: Kol 3, 12-21

Obiteljski život u Gospodinu.

Početak Poslanice Kološanima

Braćo:

Zaodjenite se – kao izabranici Božji, sveti i ljubljeni – u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost te podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! A povrh svega – ljubav! To je sveza savršenstva. I mir Kristov neka upravlja srcima vašim – mir na koji ste pozvani u jednom tijelu! I zahvalni budite!

Riječ Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama! U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljujte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu! I sve što god riječju ili djelom činite, sve činite u imenu Gospodina Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu!

Žene, pokoravajte se svojim muževima kao što dolikuje u Gospodinu! Muževi, ljubite svoje žene i ne budite osorni prema njima. Djeco, slušajte roditelje u svemu, tā to je milo u Gospodinu! Očevi, ne ogorčujte svoje djece da ne klonu duhom! .

Riječ Gospodnja

Evangelje: Lk 2,22-40

Dijete je raslo, puno mudrosti.

Čitanje svetog Evangelija po Luki

Kad se zatim po Mojsijevu Zakonu navršiše dani njihova čišćenja, poniješe Isusa u Jeruzalem da ga prikažu Gospodinu – kao što piše u Zakonu Gospodnjem: Svako muško prvorodenče neka se posveti Gospodinu! – i da prinesu žrtvu kako je rečeno u Zakonu Gospodnjem: dvije grlice ili dva golubića.

Zivio tada u Jeruzalemu čovjek po imenu Šimun. Taj čovjek, pravedan i bogobojazan, iščekivaše utjehu Izraelovu i Duh Sveti bijaše na njemu. Objavio mu Duh Sveti da neće vidjeti smrti dok ne vidi Pomazanika Gospodnjega. Ponukan od Duha, dođe u Hram. I kad roditelji uniješe dijete Isusa da obave što o njemu propisuje Zakon, primi ga on u naručje, blagoslovi Boga i reče:

»Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj, u miru!

Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si pripravio pred licem svih naroda: svjetlost na prosvjetljenje narodâ, slavu puka svoga izraelskoga.«

O tac njegov i majka divili se što se to o njemu govori. Šimun ih blagoslovi i reče Mariji, majci njegovo: »Ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan – a i tebi će samoj mač probosti dušu – da se razotkriju namisli mnogih srdaca!«

A bijaše neka proročica Ana, kći Penuelova, iz plemena Ašerova, žena veoma odmakla u godinama. Nakon djevojaštva živjela je s mužem sedam godina, a sama kao udovica do osamdeset i četvrte. Nije napuštala Hrama, nego je postovima i molitvama danju i noću služila Bogu. Upravo u taj čas nadođe. Hvalila je Boga i svima koji iščekivahu otkupljenje Jeruzalema pripovijedala o djetu.

Kad obaviše sve po Zakonu Gospodnjem, vratiše se u Galileju, u svoj grad Nazaret. A dijete je raslo, jačalo i napunjalo se mudrosti i milost je Božja bila na njemu.

Povezanost s Božjom ljubavlju

Trebamo samo dvaput kliknuti mišem i već pronađemo partnera iz snova, kojeg smo oduvijek željeli. Dostupnost takve ponude na tako izloženom mjestu, siguran je pokazatelj da postoji vrlo veliko tržište. Iza toga se skriva temeljna ljudska potreba, žudnja za velikom srećom, i kada im se to obeća, mnogi brzo odmah na to reagiraju. Ovo potpuno odgovara našem biću. Mi želimo doživljaje i iskustva koja ruše sve naše granice, koja nas ushićuju i oslobođaju previše tmurne svakodnevnice. Za to ćemo učiniti sve i za to vežemo čitav svoj život. I upravo ta veza, u koju ovdje ulazimo, ključni je pojam, koji nam pomaže da razumijemo prilike kao i opasnosti ovakvog pogibeljnog iskustva sreće. Kada svoj život vežemo uz nešto tada ulazimo u religio - što je latinski izraz za to. Odmah prepoznajemo, daje pred nama uobičajeni naziv »religija«. Ono na čemu temeljimo naš život, što nam obećava sreću i smisao života, to je naša vjera. Pri tome svima nam je ipak poznato, da realnost po pitanju partnerstva u braku i obitelji često izgleda drukčije: umjesto velike ljubavne sreće, tu su svađe i napuštanja, razbijeni brakovi; djeca, koja pate zbog svađe kao i zbog rastave roditelja. Ali i bez lomova, bračni i obiteljski život postaje poznat kao sve samo ne trajno stanje sreće. Ovaj životni put nije spasenje, potrebno mu je puno više, kao svemu ljudskom još i konačno spasenje. Dok mnogi ljudi, možda i mi, ovo uvijek iznova zaboravljamo, i bračni i

obiteljski život preopterećujemo s visokim, gotovo apsolutnim očekivanjima te same sebe kao i životnog partnera na taj način stavljamo pod veliki pritisak. To je upravo razlog pucanja tolikog broja brakova i obitelji. Umjesto ovisnosti o partneru potrebna je veza s onim što samo po sebi može dati takvu sigurnost. Dobro je i ispravno, u tom smislu ne vezati se samo za tako voljene ljudi, već za Boga.

Ljubav znači lišiti se moći

Jesmo li time našli apsolutnog jamca za uspjeh naše obitelji, obiteljskog života? Nikako! Najdragocjeniji dar koji nam Bog poklanja kako bi voljeli svoje sposobnosti, nije samo dar već i zadatak. Skoro najveće iskušenje koje se nameće u ljudskoj ljubavi odnosi se na moć. Onaj koji ljubi, sebe čini slabim. Ne kaže se slučajno: »Slab sam na tebe!« Opasnost da takva slabost bude iskorištena na smije se podcijeniti. Podsjetimo se na riječi u Knjizi postanka na samome početku Biblije koje nam govore da će čovjek ostaviti oca i majku da prione uz svoju ženu (usp. Pos 2,24) Može se učiniti da je žena ovdje jača jer veže muža uz sebe. Ona ovu jakost nikako ne smije iskorištavati, već suprotno, treba se znati povući i pokoriti, kako je pisano u Poslanici Kološanima. Prakticiranje moći nema što tražiti u braku i obitelji. I to je stvarno doživotni zadatak za bračne parove. Ljudskoj ljubavi potrebna je povezanost s Bogom i Božjom ljubavlju. To je jedina zaštita od mogućeg pretjerivanja u zahtjevima. Ona bi trebala biti prisutna u svim ustupcima i priznanju ljudske

Ivo Dulčić, *Sveta obitelj*

nesavršenosti i krhkosti. Bog je svakom pojedinom čovjeku rekao »da« koji odgovorno ponavljaju i bračni partneri. Podsjetimo se na zajedništvo na koje nas je Isus pozvao, u kojem naše »da« mora biti »da«, a »ne« mora biti »ne«. »Vaš govor neka bude da, da - ne, ne! Stoe više od toga od Zloga dolazi!« (Mt 5, 37).

Granice bračne ljubavi

Ljudska ljubav ne može biti beskrajno velika. Za to je ponovno pozvan sam Bog. Ali ono stoje čovjeku moguće jest: učiniti jedan, jedan jedini korak preko granica koje izbacuju ljudsku nepotpunost i slabost kao i ljubav. Za ovo je potrebno puno hrabrosti i, kao što vjerujem, iznova ovisnost, religio. Ako moj partner ne odgovori na takav korak, neću pasti u bezdan. Bog me nosi dalje. On nosi još i kada nastupi ono, što se u svakom nastojanju jednog neizlječenog i nesavršenog svijeta uvijek iznova događa: Sve što je ljudsko muka je i osuđeno je na propast. Crkva sigurno dobro radi kada i protiv duha vremena zastupa visoke vrijednosti doživotne bračne ljubavi. Marija

i Josip su saželi sva pitanja svoga života, a na koja nisu vidjeli jasan odgovor. Poruka Svetе obitelji može se najbolje sažeti na slijedeći način: Josip i Marija su dokazali svoju čvrstu vjeru u Boga, svoje nepokolebljivo povjerenje prema Duhu Svetom i svoju bezuvjetnu ljubav prema božanskom Djetetu. Da, to je bit naše vjere. Kakva god bila naša kriza, Bog nas nikada neće napustiti. Od nas očekuje samo to da se poput Josipa i Marije pouzdamo u njega. Iz Josipovog i Marijinog primjera možemo naučiti jednu životnu istinu: kada Bog uđe u nečiji život s njim stižu i poteškoće; ali istovremeno sa poteškoćama stiže i Božja pomoć. Neka nam Marija bude primjer povjerenja u Božju providnost, a sveti Josip simbol i primjer poslušnosti prema Božjoj riječi. Josip i Marija se ne žale nikome i ni protiv čega, ne krije grube društvene okolnosti, već se pouzdaju u Boga kojemu vjeruju da želi njihovo dobro, čak i preko najmučnijih ljudskih nevolja. To je njihova poruka svima nama i to je tajna obiteljskog i osobnog života: uvjerenje da nas Bog voli, ljubi i u svemu želi samo dobro i naš blagoslov.

Služba riječi 278/15

Papa proglašio Godinu svetog Josipa

Apostolsko pismo pape Franje „*Patris corde*“

Neslužbeni prijevod Apostolskog pisma pape Franje „*Patris corde*“ povodom 150. obljetnice proglašenja svetoga Josipa zaštitnikom sveopće Crkve. Rim, svetkovina Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 2020.

2. Nježan otac pun ljubavi

Josip je gledao kako Isus iz dana u dan raste „u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi“ (Lk 2, 52). Kao što je Gospodin učinio s Izraelem, tako je Josip Isusa „hodati učio, držeći ga za ruke njegove; bio je poput oca koji dijete podiže na obraz, nagnut nad njega da ga nahrani“ (usp. Hoš 11, 3 - 4).

Isus je u Josipu video Božju nježnost: „Kako se otac smiluje dječici, tako se Gospodin smiluje onima što ga se boje“ (Ps 103, 13).

Tijekom molitve psalama u sinagogi Josip je zasigurno čuo kako sinagogom iznova odjekuje da je Bog Izraelov Bog nježnosti,[11] koji je dobar prema svima i „milosrdan svim djelima svojim“ (Ps 145, 9).

Povijest spasenja ispunjava se „u nadi protiv svake nade“ (Rim 4, 18) kroz naše slabosti. Previše puta mislimo da Bog djeluje samo kroz ono dobro u nama, no većina njegovih planova ostvaruje se u i unatoč našoj slabosti. Stoga sveti Pavao kaže: „I da se zbog uzvišenosti objavâ ne bih uzoholio, dan mi je trn u tijelu, anđeo Sotonin, da me udara da se ne uzoholim. Za to sam triput molio Gospodina, da odstupi od mene. A on mi reče: Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje“ (2 Kor 12, 7 - 9).

Budući da je ovo dio cjelokupne povijesti spasenja, moramo naučiti prihvatići svoju slabost s dubokom nježnošću.[12]

Zli nas tjera da svoju slabost gledamo negativno, dok je Duh nježnom ljubavlju iznosi na vidjelo. Nježnost je najbolji način da dodirnemo ono krhko u nama. Upiranje prstom i osuđivanja, što često koristimo u odnosu prema drugima, znak su nesposobnosti da u sebi prihvatimo vlastitu slabost, vlastitu krhkost. Samo nježnost

Đuro Seder: *Rođenje Isusovo*

spasiti će nas od zamki Tužitelja (usp. Otk 12, 10). Zbog toga je važno susresti se s Božjim milosrđem, posebno u sakramentu pomirenja, gdje doživljavamo njegovu istinu i nježnost. Paradoksalno, čak nam i Zli može reći istinu, ali to čini samo kako bi nas osudio. Međutim, znamo da nas Istina koja dolazi od Boga ne osuđuje, već nas prihvata, grli, podržava, opraća. Istina nam se uvijek prikazuje kao milosrdni Otac u prispodobi (usp. Lk 15, 11 - 32): dolazi nam u susret, vraća nam dostojanstvo, postavlja nas na noge, raduje nam se jer „sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i nađe se“ (r. 24).

Čak su i kroz Josipove strahove djelovale Božja volja, njegova povijest i njegov plan. Josip nas tada uči da vjera u Boga uključuje i vjeru u to da može djelovati čak i kroz naše strahove, ranjivosti i slabosti. Također, uči nas da se usred životnih oluja nikada ne smijemo bojati dopustiti Gospodinu da upravlja našim putem. Ponekad želimo imati potpunu kontrolu, ali Bog uvijek vidi širu sliku.

3. Poslušni otac

Slično onomu što je učinio s Marijom kad joj je objavio svoj plan spasenja, Bog je otkrio svoje planove Josipu; i to je učinio kroz snove, koji su se u Bibliji, kao i kod svih drevnih naroda, smatrali jednim od sredstava kojima Bog očituje svoju volju. [13]

Josipa jako muči Marijina tajanstvena trudnoća: on ju ne želi „javno optužiti“[14], već ju odlučuje „potajno napustiti“ (Mt 1, 19).

U prvom snu anđeo mu pomaže riješiti njegovu tešku dvojbu: „Ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih“ (Mt 1,20 - 21). Njegov je odgovor bio trenutačan: „Kad se Josip probudi oda sna, učini kako mu naredi anđeo Gospodnj“ (Mt 1, 24). Poslušnošću je nadvladao svoju poteškoću i spasio Mariju.

U drugom snu anđeo zapovijeda Josipu: „Ustanji, reče, uzmi dijete i majku njegovu te bježi u Egipat i ostani ondje dok ti ne reknem jer će Herod tražiti dijete da ga pogubi“ (Mt 2,13). Josip se nije ustručavao poslušati, ne pitajući se o poteškoćama s

kojima će se suočiti: „On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat. I osta ondje do Herodova skončanja“ (Mt 2, 14 - 15).

U Egiptu je Josip s povjerenjem i strpljenjem čekao anđelov glas da se sigurno može vratiti u svoju zemlju. Čim mu božanski glasnik, u trećem snu, nakon što ga je obavijestio da su oni koji su pokušavali ubiti dijete mrtvi, naređuje da ustane, povede dijete i njegovu majku sa sobom i vrati se u zemlju izraelsku (usp. Mt 2, 19 - 20), Josip još jednom bez oklijevanja posluša: „On ustane, uzme dijete i njegovu majku te uđe u zemlju izraelsku“ (Mt 2, 21).

No tijekom povratka, „saznavši da Arhelaj vlada Judejom namjesto svoga oca Heroda, bojao se poći onamo pa, upućen u snu, ode u kraj galilejski. Dođe i nastani se u gradu zvanu Nazaret“ (Mt 2, 22 - 23).

Evangelist Luka nas pak izvještava kako je Josip poduzeo dug i težak put od Nazareta do Betlehema, da bi se, prema zakonu cara Cezara Augusta, podvrgnuo popisu stanovništva u rodnom gradu. Tamo se Isus rodio (usp. 2, 1 - 7) i bio upisan u registar Carstva, kao i sva druga djeca. Sveti Luka posebno naglašava da su Isusovi roditelji poštivali sve propise Zakona: obrede njegova obrezivanja, Marijinog očišćenja nakon poroda, prinošenja prvorodenca Bogu (usp. r. 24). [15]

U svim okolnostima svog života Josip je znao izgovoriti svoj fiat (Neka mi bude), poput Marije prigodom Anđelova navještenja i Isusa u Getsemanskom vrtu.

Josip, u ulozi glave obitelji, naučio je Isusa da bude poslušan roditeljima (usp. Lk 2, 51), prema Božjoj zapovijedi (usp. Izl 20, 12).

Tijekom skrivenih godina života u Nazaretu Isus je u Josipovoj školi naučio vršiti volju Očevu. Ta je oporuka postala njegova svakodnevna hrana (usp. Iv 4, 34). Čak i u najtežem trenutku svog života, u Getsemanskom vrtu, Isus je radije odlučio vršiti volju Očevu, negoli svoju[16] i tako je postao „poslušan sve do smrti [...] na križu“ (Fil 2, 8). Iz tog razloga, autor Poslanice Hebrejima zaključuje da Isus „iz onoga što prepati, naviknu slušati“ (5, 8).

Iz svih tih događaja proizlazi da je Josipa „Bog pozvao da izravno služi Isusovoj osobi i poslanju kroz vršenje očinstva: na taj način u punini vremena surađuje u velikoj tajni Otkupljenja i uistinu je služitelj spasenja“. [17]

Mali vjeronaučni leksikon

Kninska biskupija

Kninska biskupija, , nekadašnja biskupija sa sjedištem u Kninu.

Polovicom X. st. Knin (*Tenēn*) bio je, prema Konstantinu Porfirogenetu, utvrđeni grad i sjedište kninske županije.

U XI. st. bio je sjedište hrvatskih kraljeva, a za kralja Zvonimira ondje je stolovao hrvatski biskup (*episcopus Chroatensis*). Nakon ugasnuća hrvatske dinastije, biskup u Kninu naziva se katkad hrvatski, katkad kninski.

Na Pokrajinskoj sinodi u Splitu, 1185., Kninskoj biskupiji određene su granice s tri župe (Knin, Vrlika, Pset), a biskupu sjedište i naslov. Unatoč tomu, kninski će biskup i kaptol i dalje uživati poseban ugled. Biskup je imao svoje dvore i u Cazinu. Kninski biskup Andrija Tuškanić na prvom je mjestu na Cetinskoj povelji (1527.), kada su hrvatski staleži izabrali Ferdinanda Habsburškoga za hrvatskoga kralja.

Nakon što je, godine 1522., Knin pao pod Osmanlije, i dalje su se imenovali kninski biskupi, kojima su se povjeravali posebni zadatci izvan Kninske biskupije. Pošto je, 1688. Knin bio oslobođen od Osmanlja, biskupija je službeno ukinuta, a njezino područje pridruženo Šibenskoj biskupiji.

Knjiga Brojeva

Knjiga Brojeva, hebrejski, במדבר ba Midbar; grčki Ἀριθμοί; latinski *Numeri, Broevi*, četvrta je knjiga Starog zavjeta i Petoknjižja, to jest židovske Tore. Kratica za knjigu je *Br*.

Hrvatski naziv „*Knjiga Brojeva*“ prijevod je grčkog naziva Ἀριθμοί, odnosno latinskog *Numeri*. Oba u prijevodu znače „Broevi“. Na takav naziv ove knjige utjecao je sadržaj njezinih prvih poglavlja u kojima se donosi popis Izraelaca koji su izišli iz Egipta.

Hebrejski naziv במדבר ba Midbarznači „u pustinji“, a to je ujedno i prva riječ ove knjige u njezinu hebrejskom izvorniku.

Knjiga Brojeva otvara se prebrojavanjem naroda u Sinajskoj pustinji (Br 1-4), nakon čega slijedi kratka zbirka različitih propisa i zakona (Br 5-6), te opis prinosa za posvetu levita (Br 7-8). Potom slijedi opis druge Pashe i odlazak sa Sinaja (Br 9-10), te dolaska u Kadeš (Br 11-14). Slijedi još jedna zbirka propisa o žrtvama te pravima i dužnostima svećenika i levita (Br 15-19), a onda i opis nastavka putovanja od Kadeša do Moaba (Br 20-25), pa opet zakonske odredbe s ponovnim popisom Izraelaca (Br 26-30). U nastavku Knjiga Brojeva donosi izvještaj o ratu protiv Midjanaca i naseljavanju Transjordanije (Br 31-32), te sažeti prikaz izlaska iz Egipta (Br 33), a zaključuje se naputcima za osvajanje Kanaana (Br 34-36).

Na taj se način u Knjizi Brojeva neprestano izmjenjuju tekstovi pripovjedačke prirode s onima zakonodavnih obilježja koji nadopunjaju zakonodavstva sa Sinaja.

Knjiga Brojeva zbog svoje isprepletene strukture sadrži i različite književne vrste, ponajprije onu pripovjedačku i onu zakonodavnu. I u njoj se, kao i u ostalim knjigama Petoknjižja, prepoznaju razni, međusobno izmiješani, slojevi tradicije. Usto, u svojim pripovjedačkim dijelovima, ova je knjiga u mnogočemu paralelna nekim izvještajima iz Knjige Izlaska.

Stjepan Prvomučenik

đakon i mučenik

27. prosinca

Dugog dana Božićne osmine slavimo miljenika vjerničkog puka, svetog Stjepana, đakona i prvomučenika. Njegovo ime dolazi od grčkog "Stephanos" ("Kruna") pa danas imendan slave i naši Krunoslavi. Prema Djelima apostolskim (poglavlja 6 i 7) bio je jedan od prve sedmorice izabralih apostolskih pomoćnika (đakona). Najugledniji, najodlučniji i najsmlioniji među njima, bio je ispunjem mladenačkim žarom. Isticao se govorničkom vještinom, revnošću i mnogim čudesima koja je Sveti Duh činio preko njega.

Zbog njegova velikog uspjeha u naviještanju Isusova nauka, pristaše stare vjere u Jeruzalemu zamrzili su ga, uhvatili i doveli pred Veliko vijeće s optužbom da je hulio Mojsija i Boga. Tamo je održao

glasoviti govor koji je toliko uzbudio starješine da su ga odveli izvan grada i pogubili kamenovanjem. Pun Duha Svetoga pogledao je na nebo i vidio Božju slavu i Isusa, gdje stoji s desne strane Bogu. Za vrijeme svoga mučeništva Stjepan je molio za svoje progonitelje. Savao, kasniji apostol Pavao, čuao je haljine svjedoka i odobravao Stjepanovo smaknuće. Stjepan je pogubljen u Jeruzalemu oko godine 35.

Slavi se kao prvi kršćanski mučenik. Prema legendi, četiri stoljeća poslije pronašli su njegov grob i tijelo prenijeli u Rim te pokopali uz ostatke mučenika svetog Lovre u njegovoj bazilici.

Zazivaju ga kod glavobolje, a zaštitnik je đakona, izrađivača ljesova, zidara, klesara i konja te brojnih naselja, župa i crkava diljem svijeta i hrvatskih krajeva

Ivan Evandelist

apostol i mučenik

27. prosinca

Andrej Mironov, *Ivan Evandelist*

Sveti Ivan Evandelist, čiji spomen slavimo trećeg dana Božićne osmene, učenik je Isusov, najmlađi od dvanestorice apostola, pisac četvrtog Evandelja, Otkrivenja (Apokalipse) i triju poslanica. Sin Zebedeja i Salome, rođen oko godine 6., galilejski ribar, brat apostola Jakova Starijeg, bio je učenik kojega je Isus najviše volio. Kao učenik Ivana Krstitelja prvi je s Andrijom pošao za Kristom. Bio je prisutan mnogim važnim događajima u Isusovom životu, među njima i uskrsnuću Jairove kćeri, preobraženju i getsemanskoj agoniji. Najveću je hrabrost pokazao, kada je jedini od apostola s Marijom i drugim ženama nazočio Isusovoj smrti na križu. Tada mu je Isus povjerio da se brine za njegovu majku. Bio je brži od Petra i prvi je dotrčao do Isusovog groba. Nakon Kristova uskrsnuća i uzašašća na nebo našao se u više navrata u povlaštenoj situaciji uz Petra, kao kod izlječenja čovjeka hroma od rođenja pred hramskim vratima ili kod dijeljenja sakramenta potvrde u Samariji. Jedan od stupova Crkve, nakon Marijine smrti putovao je Judejom i propovijedao, a

potom je otputovao u Malu Aziju i tamo osnovao sedam crkava. Poslije se nastanio u Efezu, gdje je za vrijeme cara Domicijana mučen i prognan na otok Patmos. Umro je oko 100. godine.

Obično je prikazivan uz simbol orla, znak uzvišena nadahnuća. Origen je početkom III stoljeća napisao: „Cvijet Biblije su evandelja, a cvijet evandelja je Ivanovo evandelje.“ Njegovo Evandelje napisano je prije svega za kršćane koji su potekli iz poganstva, a on u njima želi utvrditi vjeru u mesijanstvo i božanstvo Isusa Krista. On ne opisuje samo gole činjenice, već upozorava i na njihovu dubinsku uvjetovanost. Njegove poslanice mogu se nazvati poslanicama ljubavi, jer se u njima 31 puta spominje glagol „ljubiti“, a 21 put imenica „ljubav“.

U njima je dao i najljepšu definiciju Boga: „Bog je ljubav!“ Zazivaju ga kod opeklina i otrovanja, a zaštitnik je pisaca, trgovaca umjetinama, knjigoveža, knjižara, žrtava požara, skladatelja, urednika, nakladnika, slikara, gravera, litografa, prijateljstava, tiskara, tvorničara papira, teologa, grafičara, slagara, strojara te mnogih naselja, biskupija, župa i crkva širom svijeta i hrvatskih krajeva.

NAŠI POKOJNI

BOJAN TREBUŠAK,

PU primorsko - goranska, Lipik, 25. prosinca 1991.

ŽELJKO BEGOVIĆ,

PU virovitičko - podravska, Pakrac, 27. prosinca 1991.

VINKO FIJAČKO,

PU koprivničko - križevačka, Japaga, 27.prosinca 1991.

MIROSLAV MILAS,

PU osječko - baranjska, Osijek, 27. prosinca 1995.

ZDRAVKO MARINOVIC,

PU sisačko - moslavačka, Dužica, 28. prosinca 1992.

DRAŽEN LUCIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 28. prosinca 1993.

DAVOR BAŠIĆ,

MUP, Pakrac, 29. prosinca 1991.

DAVOR BAŠIĆ,

PU osječko - baranjska, 29.prosinca 1991.

MIJO LACIĆ,

PU zagrebačka, 29.prosinca 1995.

POČIVALI U MIRU!